

A koronavírus-járvány hatása a hazai könnyűiparra

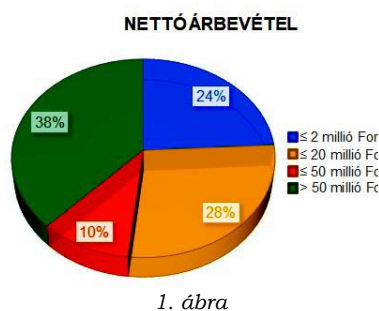
Ismerteti: Lázár Károly

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) és a Magyar Könnyűipari Szövetség (MKSZ) 2020. márciusában közösen, 2020. március 23–28. között felmérést készített „Felmérés a hazai könnyűipar – elsősorban a textil és ruházati szektor – érintettségéről a koronavírus-járvány kapcsán” címmel. A 87 vállalkozástól beérkezett válaszok alapján – bár a felmérés nem tekinthető reprezentatívnak – sajnos siralmas kép rajzolódik ki.

A felmérés teljes anyaga a TMTE honlapjáról (www.tmte.hu) letölthető. Az összegzett információkat a Magyar Könnyűipari Szövetség, mint az ágazat érdekvédelmi szervezete, megküldte az illetékes szerveknek, jelezve a szektort sújtó problémákat és kérve a javaslatok megfontolását, valamint a bajbajutott könnyűipari vállalkozások hathatós intézkedésekkel történő megsegítését.

A válaszadók jellemzése

A felmérésbe bevont vállalkozások között 64%-ot képviselt a ruhaipar, 23%-ot a textilipar és 13%-ot tettek ki az egyéb szakterületekhez tartozó vállalkozások (bőr- és cipőipari cégek, paszomány- és gombgyártás, munkavédelmi lábbeli- és kesztyűgyártás, reklámberendezések varrása, különböző ruházati kiegészítők gyártása, textiltisztító ipar, gépkereskedelelem). A válaszadók 94%-a magyar tulajdonú, 5% vegyes tulajdonú és 1% külföldi tulajdonú cég volt. A cégek nagyságrend szerinti összetételét (a nettó árbevétel alapján) az 1. ábrán látható diagram szemlélteti, a 2. ábra pedig az alkalmazotti létszám szektoronkénti megoszlását mutatja be.

1. ábra

sebb-nagyobb mértékben a bértmunkavégzés teszi ki a termelés egy részét (57%-uknál ez a termelési érték 75–100%-a).

2. ábra

3. ábra

A legfőbb problémák

A vállalkozások 92%-át súlyosan, ezen belül 82%-át *nagyon* súlyosan érinti a járvány hatása. A legfőbb problémák a következő címszavakban foglalhatók össze:

- Likviditási problémák (magas kintlévőségek, a vevők nem fizetnek a már megvett árukért, ugyanakkor az ÁFA-t meg kell fizetni, rendelések lemondása miatt nem várható bevétel). Egyes vállalkozásokat a csőd fenyegeti.
- A munkavállalók betegsége miatt az üzemet be kell zárni, ugyanakkor a vállalkozók szeretnék a létszámot megtartani.
- A bevásárlóközpontok zárva tartása (saját üzletek bezárása), pályázatok eltolódása, fesztiválok, vásárok, rendezvények elmaradása miatt a vállalkozások egy része – legalábbis egyelőre – elvesztette piacát.
- A ruházati kereskedelemben a szereplők jelentős számának összeomlása miatt elmaradnak a megrendelések.
- A külföldi alapanyagok beszerzésének nehézségei.
- A kijárási tilalom okozta munkaerő-problémák.
- A vállalkozások 74%-a 50% feletti forgalomcsökkenést jelzett, közülük 20% a termékértékesítési lehetőségek teljes megszűnését jelezte.
- A vállalkozások 80%-a 50% feletti termelési kiésést, közülük 24% teljes leállást prognosztizált.
- A vállalkozások 64%-a 50% létszámcsökkentést, közülük 20% teljes létszámleépítést jelezte.

Stratégiai intézkedések a vállalatoknál

A koronavírus-járvány következményeinek enyhítése a vállalatok által tett főbb intézkedések a következőkben foglalhatók össze:

- A munkaerő (ideiglenes) csökkentése.
- Csökkentett munkaidő bevezetése.
- Az irodai dolgozók otthoni munkavégzésének elősegítése.
- Online értékesítés bevezetése, webshop fejlesztése.
- Átállás más termékek (pl. szájaszkok) gyártására.
- Új piac keresése.
- A vállalkozás szüneteltetése (pl. KATÁ-s vállalkozás esetében, mivel nem kap járulékfizetési kedvezményt).

Az ágazat javaslatai a válságból való kilábalásra

A válaszadók a válságból való kilábaláshoz az alábbi kormányzati intézkedéseket tartanák szükségesnek:

- Bértámogatás a munkaerő megtartásához.
- Halasztott fizetési kötelezettségek (adók, járulékok) megadása.
- Kedvezményes kölcsönök/hitelek nyújtása.

- ÁFA-csökkentés, a munkáltatói terhek csökkentése.
- Munkaerő-piaci rugalmasság növelése.
- Az állami megrendelések növelése.
- Közbeszerzéseknél, multinacionális kereskedelmi láncoknál a hazai termékek arányának előírása.
- A külpiacra lépés támogatása.
- A hazai alapanyag-ellátás részbeni visszaállítása.